

Predizolovani cevni sistemi za primenu u sistemima grejanja i hladjenja u sanitarnoj i geotermalnoj tehnici

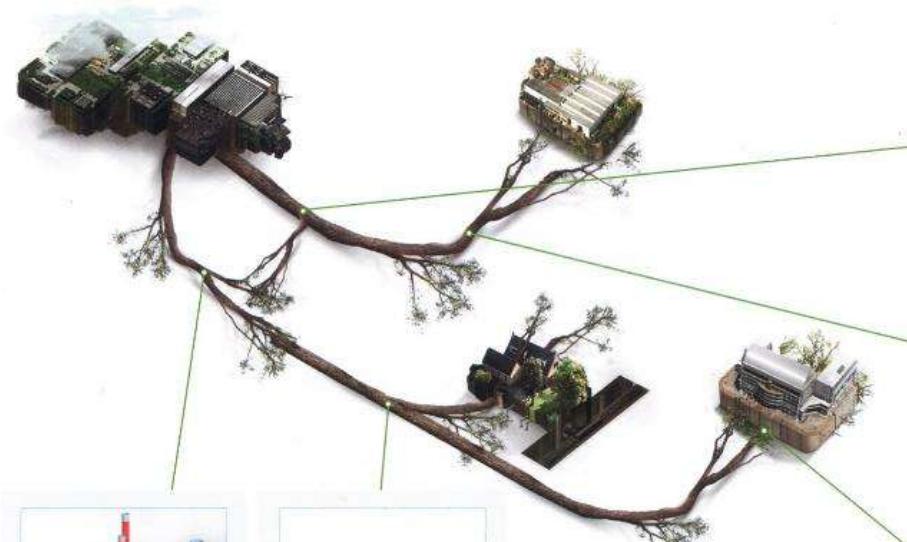
Christian Engel

2017

Thermafex – Rešenja za efikasne toplotne i rashladne sisteme

DISTRICT ENERGY
IN CITIES
INITIATIVE

Customized connections:
Safer pipes for safer buildings

Flexalink:
Revolutionizing connection
technology

Protectube
Universal ducting

Pre-insulated Pipes
Sustainable thermal networks
for decades of service

Jointing Technology
Sustainable thermal networks
for decades of service

HEATING AND COOLING

IN THE EUROPEAN ENERGY TRANSITION

Izvor: EU Brochure Heating and Cooling in the European Energy Transition

Preporuke iz dokumenta Heat Roadmap Europe

Everywhere

Heat Savings

Balance Savings vs.
Supply

30-50% Total
Reduction

Urban Areas

District Heating
Networks

High Heat Density
Areas

Supply 40-70% of
the Heat Demand

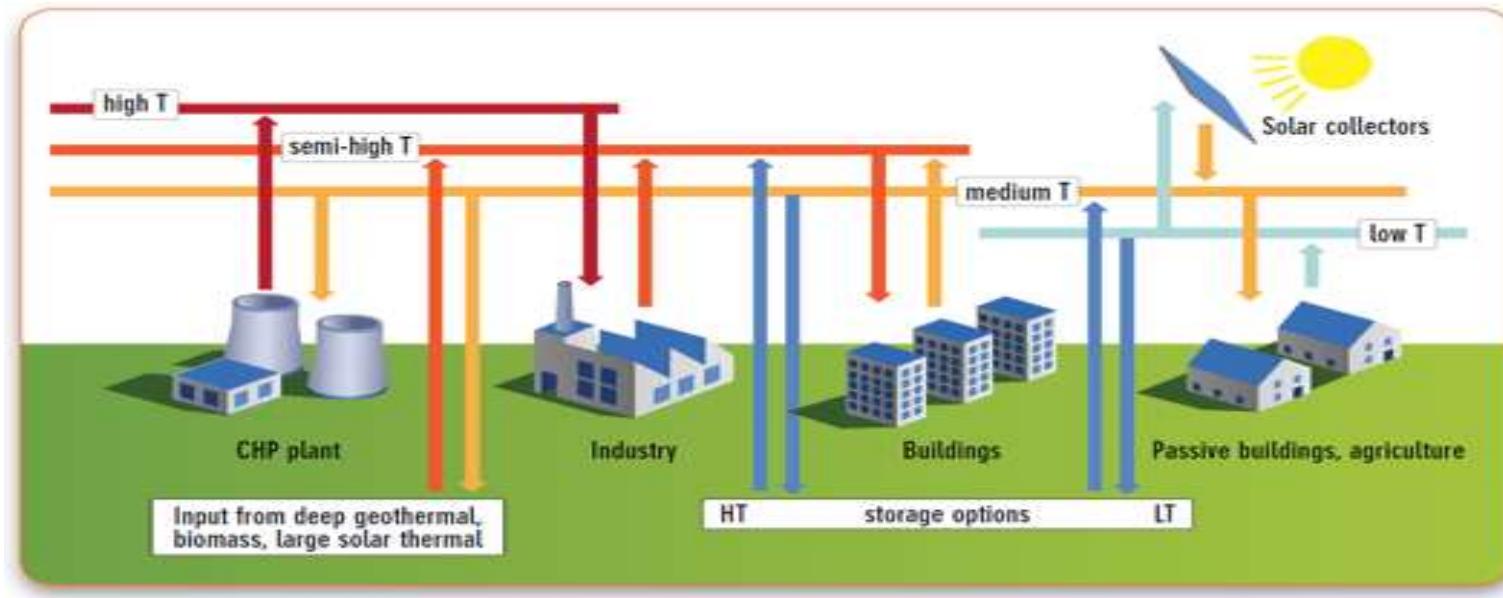
Rural Areas

Primarily Electric
Heat Pumps

Smaller Shares of
Solar Thermal &
Biomass Boilers

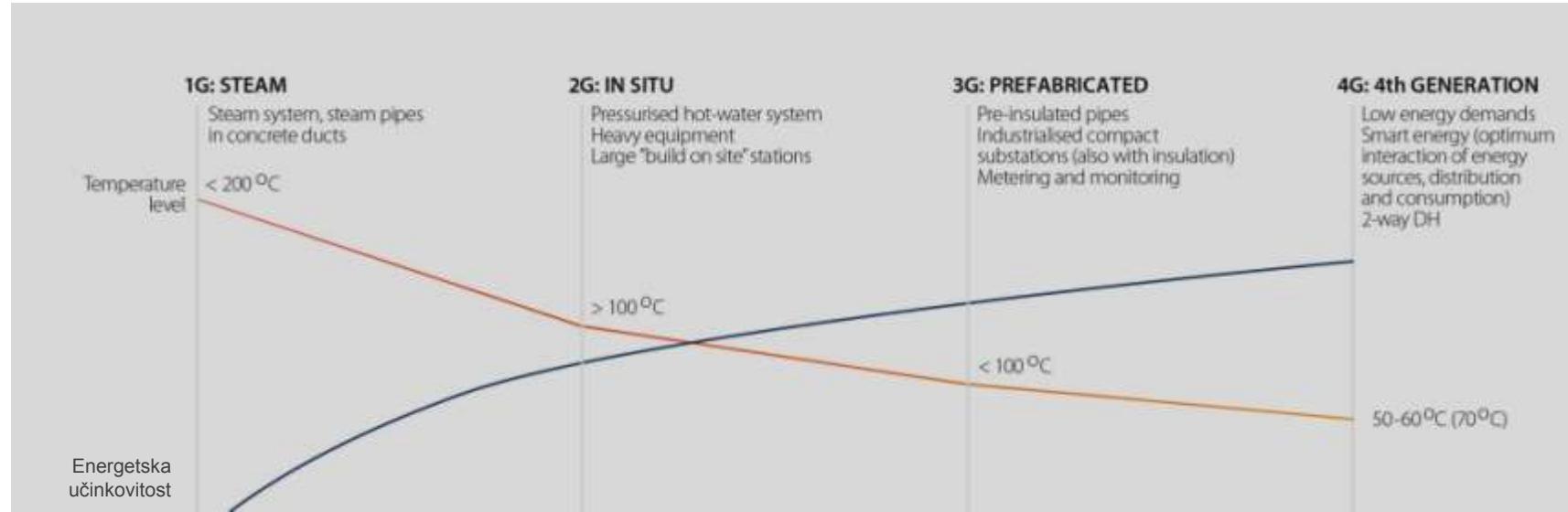
Remaining 30-60%
of the Heat
Demand

KAKO?

Izvor: RHC 2013 Strategic Research and Innovation Agenda for Renewable Heating & Cooling

4. Generacija CTS-a = niske temperature u mreži 50-60°C (70°C)

1900 – 1930

1930 – 1980

1980 – 2020

2020 - 2050

Izvor: Danfoss

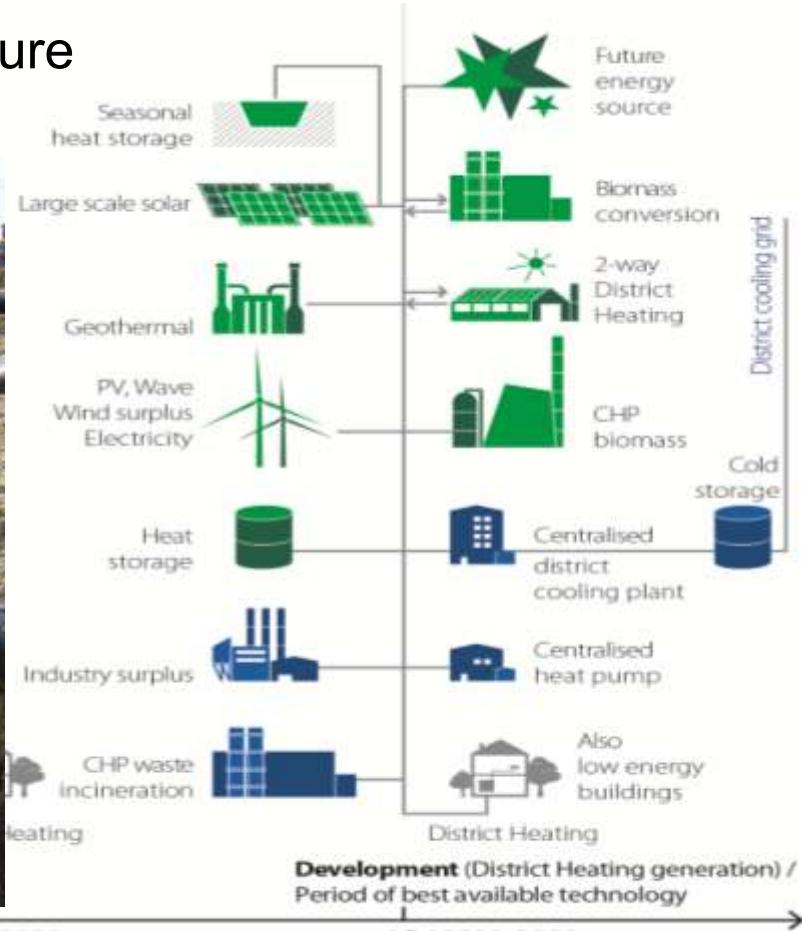
4. Generacija CTS-a = niske temperature u mreži 50-60°C (70°C)

1980

3G / 1980-2020

4G / 2020-2050

Izvor: Danfoss

Teme:

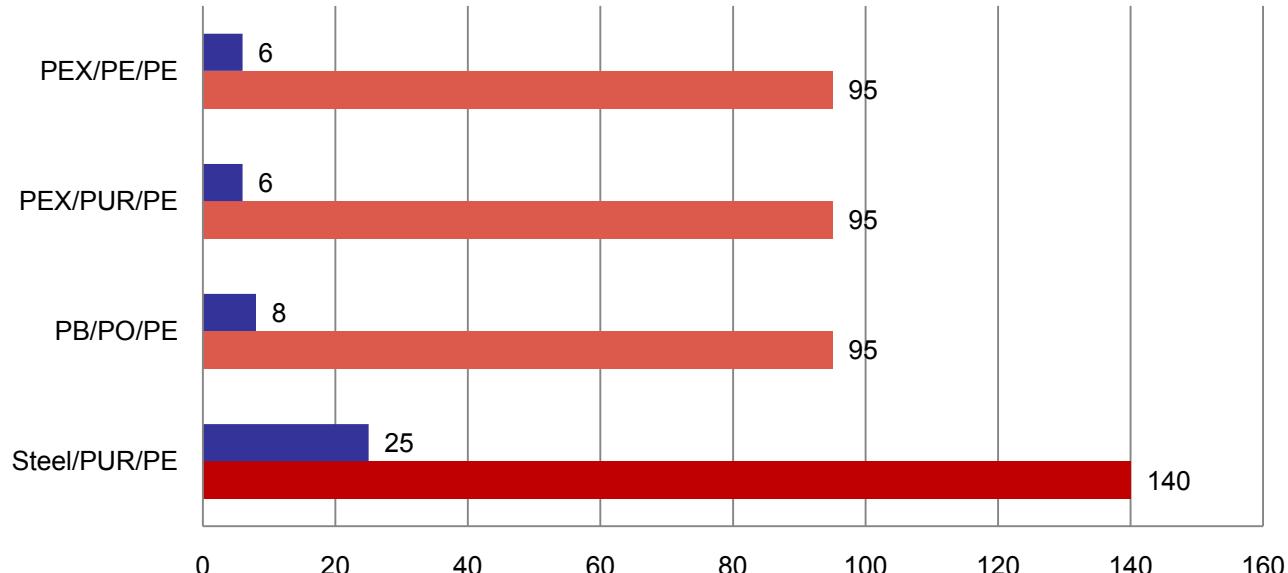
- Različite vrste cevi, prednosti i nedostaci
- Uobičajeni toplotni gubici
- Koja razlika u pritiscima bi trebala da se koristi?
- Temperaturne razlike
- Kvalitet vode
- Uobičajeni investicioni troškovi po metru, uključujući kopanje rova
- Šta treba uzeti u obzir tokom planiranja
- Šta treba uzeti u obzir prilikom postavljanja cevi
- Stečena iskustva (saveti i praktično iskustvo)

Primena cevi u mreži CTS-a

Vrste cevi zavisno o temperatu i pritiska

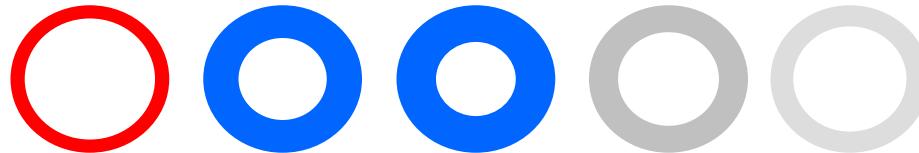
Poredjenje pred-izolovanih cevi

	Čelik/PUR/PE	PB/PO/PE	PEX/PUR/PE	PEX/PE/PE
Otpornost na visoku temperaturu	++++	++	++	++
Otpornost na pritisak	++++	++	+	+
Zavarljivost	++++	++++	+	+
Fleksibilnost	+	++++	++	+++
Težina cevi	+	++++	+++	+++
Vreme ugradnje	+	++++	++	+++
Hemijska postojanost	+	+++	+++	+++
Sile istezanja	+	+++	+++	++
Otpor na puzanje	++++	+++	++	++
Izvrsno +++ Dobro +++ Prosječno ++ Loše +				

Karakteristike cevi

Izračunato za životni
vek od 50 god na
temperaturi od 70°C,
10bara

	PB-1	PP-R ₍₁₎	PP-R ₍₂₎	PE-X	PVC-C
Pipe OD, mm	40	40	40	40	40
Pipe ID, mm	32.6	26.6	24.0	29.0	31.0
Pipe wall thickness, mm	3.7	6.7	8.0	5.5	4.5
Standard Dimension Ratio (SDR)	11	6	5	7.3	9
Pipe inner section area, mm ²	835	556	452	661	755
Flow speed @ 2 liters/second, m/s	2.4	3.6	4.4	3.0	2.6
Pressure loss @ 2 liters/second, mbar/m	18	50	81	33	24

Poređenje plastičnih cevi

Pipe Weight and Hydrodynamic Efficiency

	PB-1	PE-X PE-RT II	PE-RT I	PP-R	PVC-C
Flexibility	100%	50%	45%	32%	10%
Pipe weight	100%	140%	166%	166%	195%
Pressure loss @ V=2 l/s	 18 mbar/m	 33 mbar/m	 50 mbar/m	 80 mbar/m	 24 mbar/m

Izračunato za
životni vijek od
50 god na
temperaturi od
70°C, 10bara

(Calculated for application class 2, based on ISO 15874 / 15875 / 15876 / 15877, 22391)

Poređenje plastičnih cevi

Comparison of polymers used in piping systems

	PB-1	PP-R	PE-X	PVC-C
Impact Toughness	+++	++	+++	+
Chemical Resistance	+++	+++	+++	+++
Flexibility	++++	++	+++	+
Creep Resistance	++++	+++	+++	+++
Pressure Resistance	++++	++	+++	+++
Weldability	++++	++++	+	++

Excellent ---- Good --- Fair -- Poor +

Korozija

Korozija

Čelične cevi:

1 mg O₂ će reagovati sa 7mg čelika

Nastaje 10-13 mg korozivnih naslaga

> Potrebna je obrada vode koja se koristi u CTS-u!

Naslage/Kalcijum

U cevima za
potrošnu toplu vodu
može doći do
stvaranja naslaga

Kod PB cevi ne
dolazi do ove
pojave zbog efekta
pulsacije

Konstrukcija

Toplotni gubici u mreži CTS-a – ključan faktor

1. Temperatura:

- 12% smanjenje toplotnih gubitaka pri smanjenju temperature povrat i potisak za 10 °C

	20	30	40	50	60	70	80
Average network temperature [°C]	13,27	5,47	4,20	10,18	12,80	15,26	17,82
ΔT _{min}	1,52	1,42	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
ΔT _{max}	1,52	1,42	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
ΔT _{avg}	1,09	4,91	10,04	11,29	11,69	13,08	13,48
ΔT _{min}	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
ΔT _{max}	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
ΔT _{avg}	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
ΔT _{min}	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
ΔT _{max}	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
ΔT _{avg}	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
Heat loss [W/m]	4,74	7,47	15,59	13,62	16,76	19,89	22,02

2. Konstrukcija mreže:

- Optimizacijom trase i veličine mreže, mogu se smanjiti investicioni i proizvodni troškovi

3. Izolacija sistema

4. Karakteristike pritiska ključ za dugovečan pogon:

- Vлага, mokro tlo, blizina podzemnih voda
- Otpornost na difuziju vode

Karakteristike izolacije

Poliuretanska (PUR) izolacija 94% closed cells

Otpornost na difuziju vode μ 30 – 100

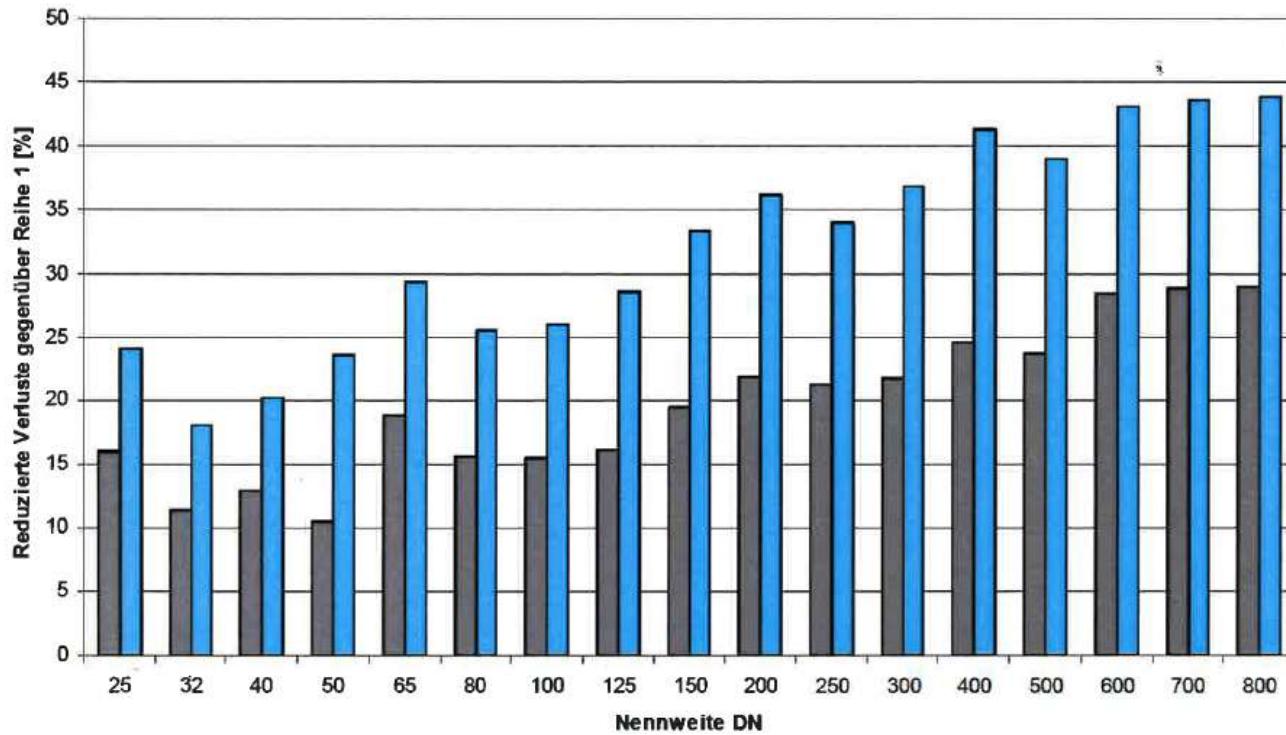
Polietilenska (PE/PO) izolacija Closed cells

Otpornost na difuziju vode $\mu \geq 3500$

Različite vrste izolacije različito funkcionišu tokom vremena, zavisno od temperature vode i spoljašnje temperature

Smanjenje toplotnih gubitaka (%) boljom izolacijom

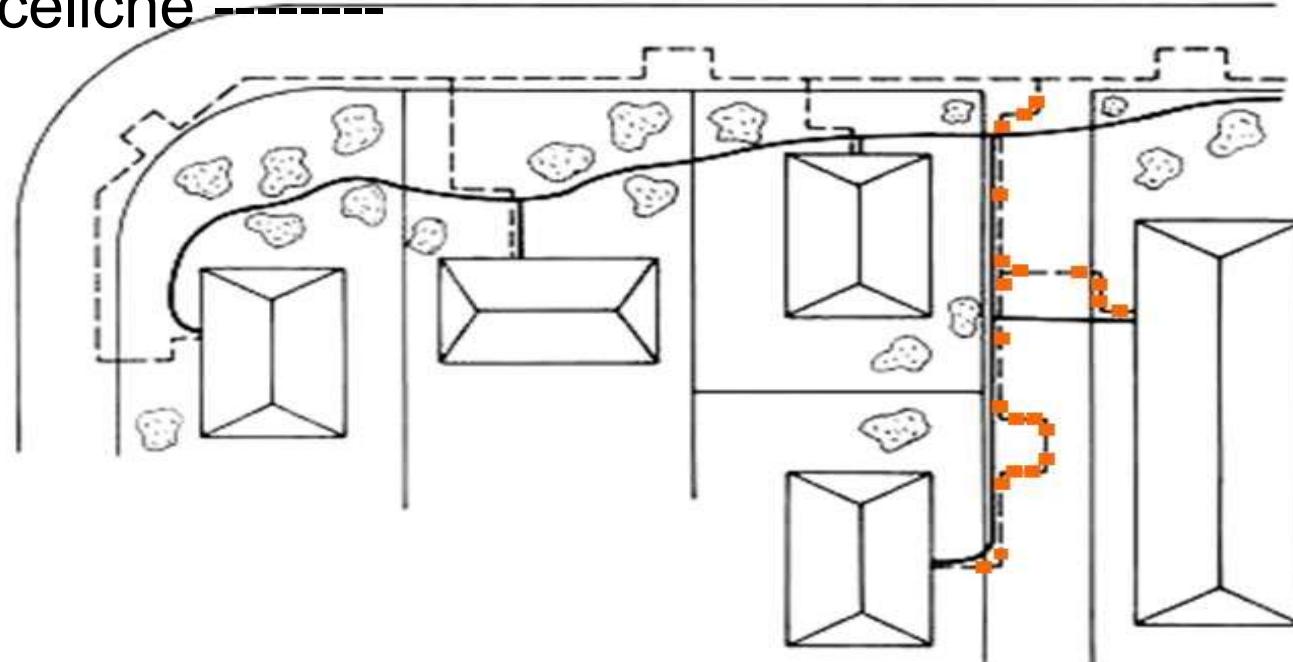

■ Reihe 2 gegen R 1 ■ Reihe 3 gegen R 1

Skretanje cevi: Fleksibilne čelične

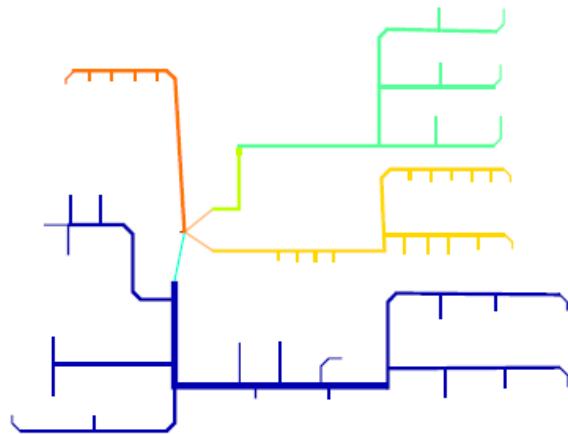
vs pred-izolovane

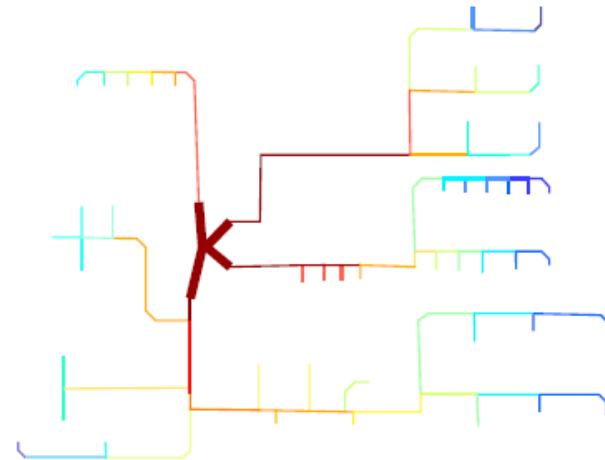
Postiže se 5-10% manja dužina cevi sa fleksibilnim plastičnim cevima

Projektovanje & planiranje

Original Design

Thermaflex Intelligent Network Design

Stečena iskustva:

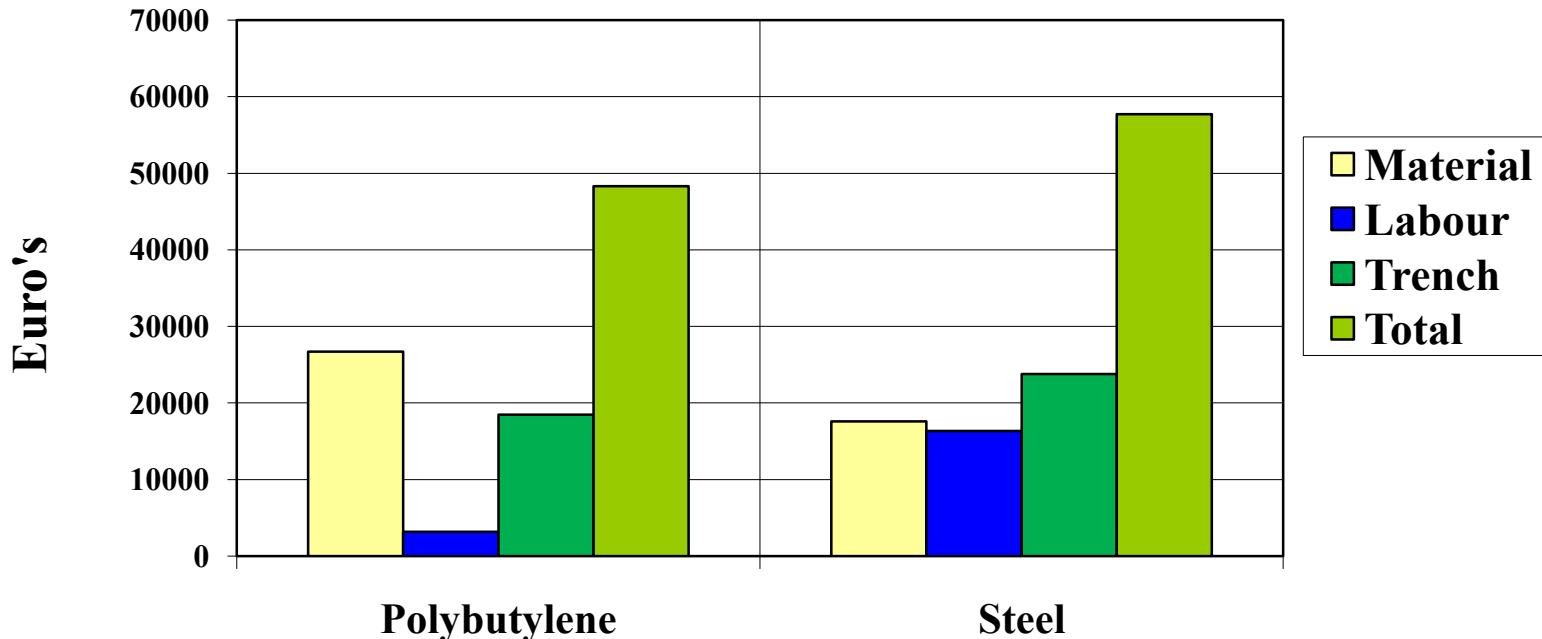
- Pratiti pravila iz EN13941-1 i AGFW FW401
- Za proces planiranja zaposliti iskusnu inženjersku firmu koja se bavi CTS-om

Troškovi

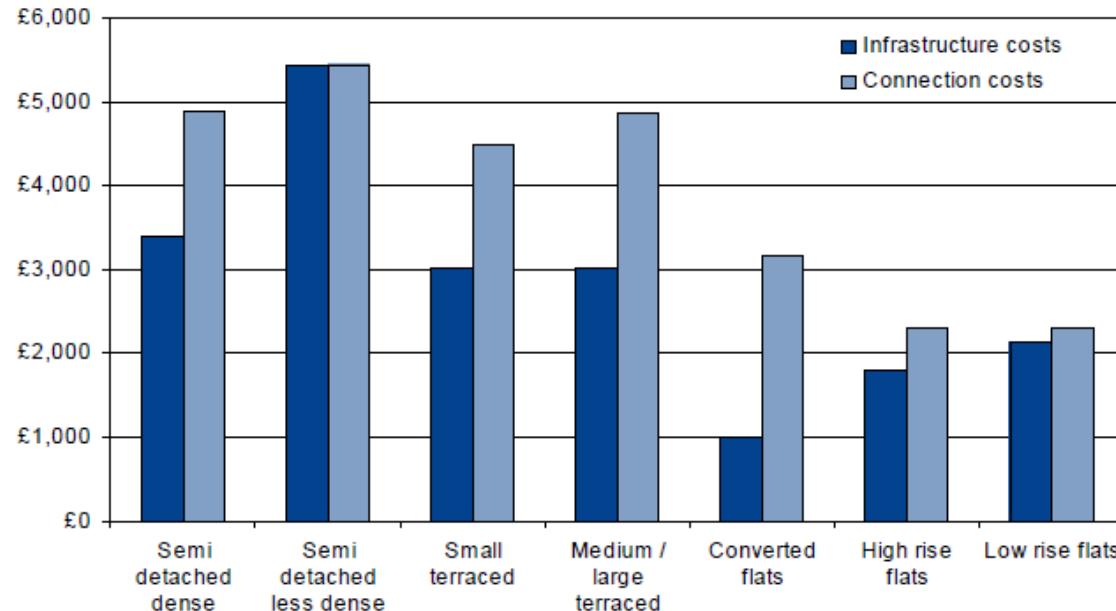
Fleksibilne vs pred-izolovane cevi

Primer!!! Vrednosti se moraju posebno proračunati za svaki projekt

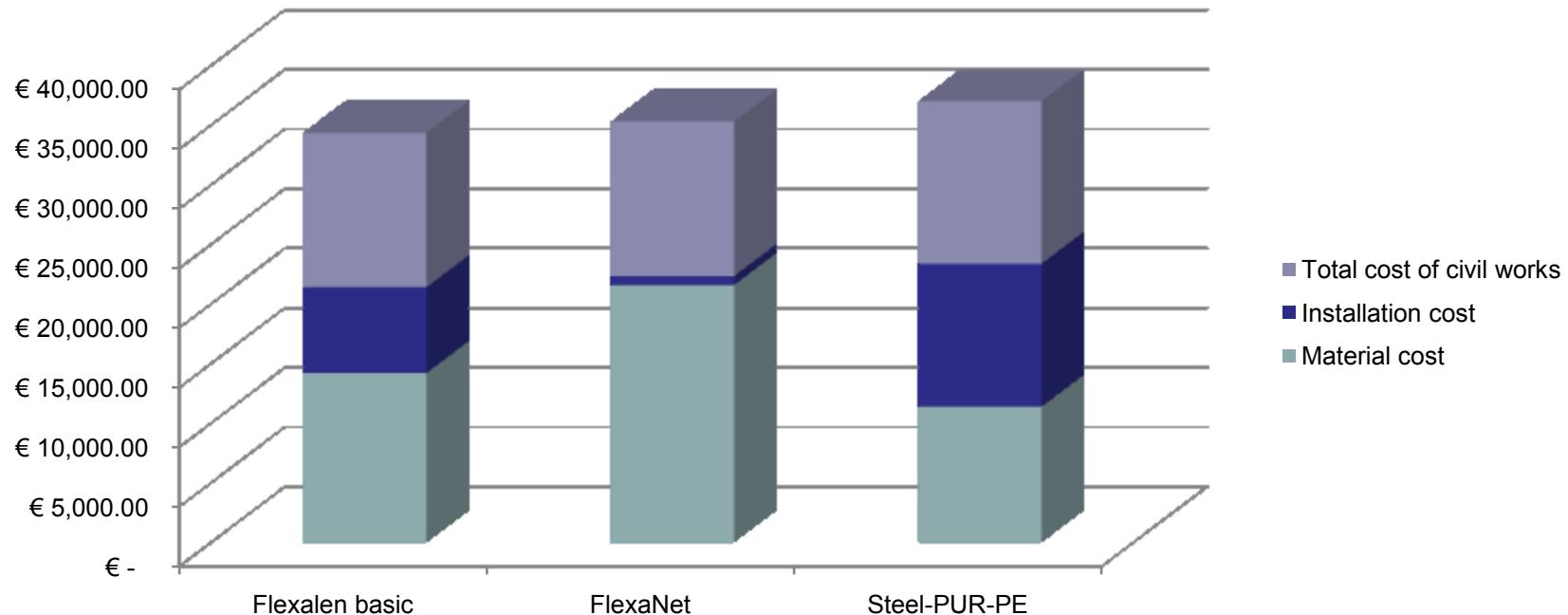
Trošak po priključku u UK

Figure 7 – District heating infrastructure and connection costs by built form

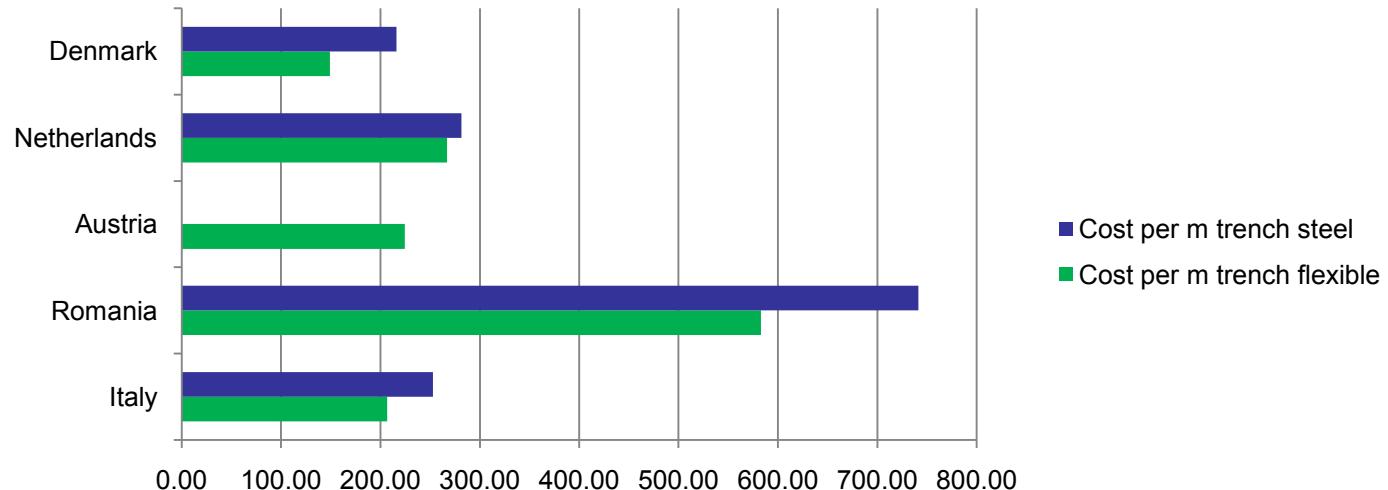

Source: Faber Maunsell and Pöyry Energy Consulting

Trošak za mrežu sa 20 priključaka

Poređenje investicionog troška €/m rova

Ne postoje “tipični troškovi”, oni se mogu značajno razlikovati zavisno o raznim parametrima poput veličine trase, prometnosti, lokacije (istorijski centar ili predgrađe), gustoće mreže, dimenzija, itd.

Postavljanje i pogon

Stečena iskustva– Montaža

Stečena iskustva:

- Potrebno pratiti pravila u EN13941-2 i AGFW FW401
- Potrebno je saradjivati sa iskusnom građevinskom firmom.
- Nikada ne treba eksperimentirati sa jeftinim rešenjima.
- Potrebno je odabratи sertifikovane sisteme.

EN-253

EN-15632

Sigurnost u pogonu

1. Kvalitet vode: opisano u:

AGFW FW 510 i CEN/TR 16911.

Ključno kod pred-izolovanih čeličnih cevi za rano
otkrivanje vlage u mreži je detekcija

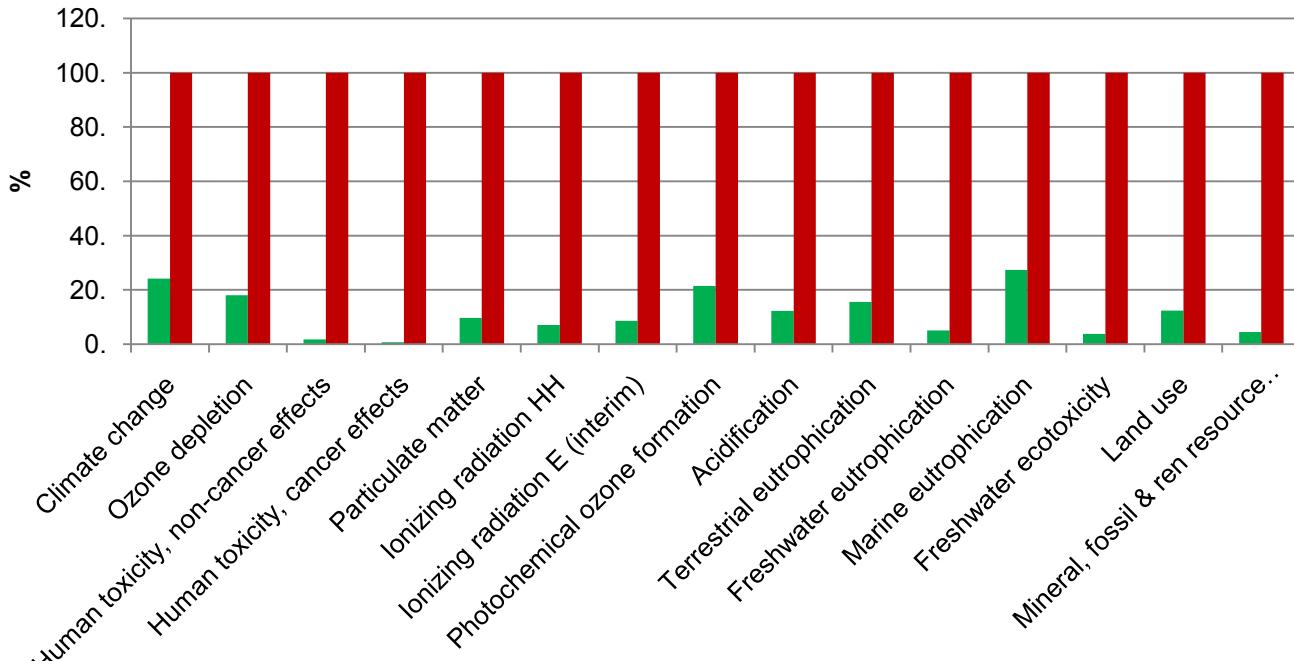
Nije potrebno za plastične cevi

Budućnost distribucijskih mreža CTS-a

Održiva rešenja: LCA Analiza

Comparing 1 p 'FLEXALEN for A2A project' with 1 p 'Steel/PUR/HDPE for A2A project';

Method: ILCD 2011 Midpoint+ V1.06 / EU27 2010, equal weighting / Characterisation

Hengelo, NL – dinamičan grad

Primjer: Park Veldwijk

70°C/40°C

Visak Industrijske tople vode za
5.000 novih stanova

Izvor: <http://www.parkveldwijkhengelo.nl/>

Hengelo – postavljen toplovod u jednom danu: 10 priključaka za 1,5 sata

Značajno smanjen uticaj na građane

Regionalni Thermafex partneri

Mr. Tomislav Martincic

Vodoskokd.d.o.o

Culinecka cesta 221

10 040 Zagreb-Dubrava

Croatia/BiH

www.vodoskok.hr

Mr. Matija Kitanovski

Ecoinvest d.o.o

Ecoinvest d.o.o.

Milčinskega ulica 14

3000 Celje

Slovenija

www.ecoinvest.si

Mr. Budimir Radenovic

Thermoquality d.o.o

Jurija Gagarina 12B

1070 Novi Belgrad

Serbia

www.thermoquality.rs/

Pouzdan i efikasan CTS

Slobodno me kontaktirajte:
Christian Engel
c.engel@thermafex.com

CooHeating
.eu